

**Opinia do ustawy o zmianie ustawy o systemie oceny zgodności wyrobów
przeznaczonych na potrzeby obronności i bezpieczeństwa państwa
(druk nr 1129)**

I. Cel i przedmiot ustawy

Nowelizacja ustawy z dnia 17 listopada 2006 r. o systemie oceny zgodności wyrobów przeznaczonych na potrzeby obronności i bezpieczeństwa państwa ma na celu usprawnienie funkcjonowania tego systemu.

W związku z powyższym zrezygnowano z konieczności określania wzoru deklaracji zgodności OiB. Zmiana ta umożliwi m.in. stosowanie w systemie oceny zgodności dokumentów NATO, spełniających wymagania określone w przedmiotowej ustawie.

Ponadto szereg wprowadzonych zmian związanych jest z rezygnacją z udzielania akredytacji OiB przez ministra właściwego do spraw wewnętrznych. W związku z tym akredytacje OiB będą udzielane wyłącznie przez Ministra Obrony Narodowej. Akredytacje OiB uzyskane przez jednostki badawcze i certyfikujące na mocy decyzji Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji zachowają moc do dnia, w którym upływa ich okres ważności. Nadzór nad akredytowanymi jednostkami, w okresie ważności tych certyfikatów, będzie sprawował Minister Obrony Narodowej.

Z uwagi na to, że akredytacje OiB udzielane były przez Ministra Obrony Narodowej oraz ministra właściwego do spraw wewnętrznych na podstawie tych samych ustawowo określonych wymogów wprowadzone zmiany upraszczają i ujednolicają sposób udzielania akredytacji OiB.

Ponadto wprowadzone zmiany umożliwiają niezwłoczne pozyskanie wyrobów, z wyłączeniem konieczności stosowania procesów oceny zgodności w przypadku pojawienia się nagłej i nieplanowanej potrzeby użycia Sił Zbrojnych Rzeczypospolitej Polskiej lub służb

podległych ministrowi właściwemu do spraw wewnętrznych. W związku z powyższym rozszerzono zakres przedmiotowych wyłączeń ustawowych oraz wprowadzono definicję "pilnej potrzeby operacyjnej".

Ustawa wejdzie w życie po upływie 30 dni od dnia ogłoszenia.

II. Przebieg prac legislacyjnych

Sejm uchwalił ustawę na 85. posiedzeniu w dniu 25 lutego 2011 r. w oparciu o projekt rządowy (druk sejmowy nr 2638). Projekt ustawy był przedmiotem prac sejmowej Komisji Obrony Narodowej oraz podkomisji nadzwyczajnej powołanej do jego rozpatrzenia.

Podczas drugiego czytania nie zostały zgłoszone poprawki.

Sejm jednogłośnie uchwalił ustawę w brzmieniu przedłożenia zawartego w sprawozdaniu sejmowej Komisji Obrony Narodowej (druk sejmowy nr 3847).

III. Uwagi szczegółowe

1. Art. 1 pkt 4 i 5. W świetle dotychczas obowiązującego art. 6 ust. 1 pkt 1 ustawy o systemie oceny zgodności wyrobów przeznaczonych na potrzeby obronności i bezpieczeństwa państwa wyroby podlegają ocenie zgodności obejmującej **czynności wykonywane przez dostawcę w celu wykazania, że wyrób spełnia wymagania określone w specyfikacji technicznej**. W wyniku wprowadzonych zmian wyroby podlegają ocenie zgodności obejmującej szeroko rozumiane czynności wykonywane przez dostawcę. W związku z powyższym mogą pojawić się wątpliwości dotyczącego rodzaju czynności wykonywanych przez dostawcę, które obejmuje ocena zgodności. Ponadto wskazana redakcja przepisu powoduje, że niezrozumiały staje się art. 7. Konstrukcja tego przepisu zawiera bezprzedmiotowe odesłanie do art. 6 ust. 1 pkt 1 oraz zbędne powtórzenia.

Zgodnie z § 6 zasad techniki prawodawczej przepisy ustawy redaguje się tak, aby dokładnie i w sposób zrozumiały dla adresatów zawartych w nich norm wyrażały intencje ustawodawcy. W związku z powyższym wydaje się zasadnym wyjaśnienie intencji ustawodawcy w tym zakresie i ewentualne wprowadzenie odpowiednich zmian.

2. Art. 1 pkt 6 lit. b tiret drugie. W myśl obowiązującego art. 8 ust. 6 pkt 4 do złożonego przez dostawcę wniosku o przeprowadzenie badań dołącza się egzemplarze wyrobu podlegające badaniu, w ilości określonej przez jednostkę badawczą. Zmiana powyższego przepisu polegająca na wykreśleniu fragmentu dotyczącego określania przez jednostkę

badawczą ilości dołączanych egzemplarzy wyrobu przy jednoczesnym zastosowaniu liczby mnogiej może budzić wątpliwości, co do ilości dołączanych egzemplarzy oraz tego, kto ma o niej decydować. Ponadto wydaje się oczywistym, że do wniosku o przeprowadzenie badań dołącza się egzemplarze wyrobu podlegające badaniu, a nie jakiegokolwiek inne.

Propozycja poprawki:

- w art. 1 w pkt 6 w lit. b w tiret drugim, pkt 4 otrzymuje brzmienie:

"4) egzemplarz wyrobu.";

3. Art. 1 pkt 6 lit. c i pkt 7. W art. 8 w ust. 9 oraz w art. 9 w ust. 8 ustawodawca przewiduje, że odpowiednio określone badania albo działania podejmuje się po zatwierdzeniu dokumentacji technicznej do produkcji seryjnej przez **Ministra Obrony Narodowej** lub organ wskazany przez **Ministra Obrony Narodowej**. W celu zapewnienia skrótowości tekstu wydaje się zasadnym wprowadzenie stosownych poprawek polegających na usunięciu zbędnych powtórzeń.

Propozycja poprawek:

- w art. 1 w pkt 6 w lit. c wyrazy "wskazany przez Ministra Obrony Narodowej" zastępuje się wyrazami "przez niego wskazany";

- w art. 1 w pkt 7 wyrazy "przez Ministra Obrony Narodowej lub organ wskazany przez Ministra Obrony Narodowej dokumentacji technicznej do produkcji seryjnej" zastępuje się wyrazami "dokumentacji technicznej do produkcji seryjnej przez Ministra Obrony Narodowej lub organ przez niego wskazany";

4. Art. 1 pkt 9 lit. a. W art. 11 w ust. 3 wskazano, że wyrób nie może zostać wprowadzony do użytku bez przeprowadzenia działań wymienionych w art. 7, 8 albo 9, określonych w przepisach wydanych na podstawie art. 10 ust. 1 pkt 2. Należy zauważyć, że art. 10 ust. 1 pkt 2 stanowi upoważnienie dla Ministra Obrony Narodowej oraz ministra właściwego do spraw wewnętrznych do określenia w drodze rozporządzenia sposobu i trybu przeprowadzania oceny zgodności w odniesieniu do wskazanych wyrobów i działań. W redakcji omawianego przepisu ustawodawca zawarł treści o charakterze informacyjnym w celu zasygnalizowania, że przy przeprowadzaniu określonych w ustawie działań, należy także uwzględnić regulacje zawarte w przepisach wykonawczych. Natomiast w myśl § 11 zasad techniki prawodawczej w ustawie nie zamieszcza się wypowiedzi, które nie służą wyrażaniu norm prawnych,

w szczególności apeli, postulatów, zaleceń, upomnień oraz uzasadnień formułowanych norm. "Zgodnie z wymaganiem zwięzłości, tekst prawny powinien zawierać wszystkie te, ale zarazem jedynie te wypowiedzi, które służą wyrażeniu norm postępowania (...) Z tego punktu widzenia wadliwe jest zamieszczanie w tekście prawnym jakichkolwiek wypowiedzi, które służą innemu celowi, np. uzasadnieniu wprowadzenia danych norm, zachęceniu do ich realizowania, upomnieniu, że dane normy powinny być przestrzegane."¹. Biorąc powyższe pod uwagę, a także to, że rozporządzenie wydawane jest na podstawie szczegółowego upoważnienia zawartego w ustawie i w celu jej wykonania, wydaje się zasadnym wykreślenie fragmentu przepisu o charakterze informacyjnym.

Propozycja poprawki:

- w art. 1 w pkt 9 w lit. a, w ust. 3 skreśla się wyrazy ", określonych w przepisach wydanych na podstawie art. 10 ust. 1 pkt 2";

5. Art. 1 pkt 9 lit. b. W wyniku wprowadzonych zmian uchylony został przepis nakładający na Ministra Obrony Narodowej obowiązek określenia wzoru deklaracji zgodności OiB. Zmiana ta powoduje, że każdy dokument zawierający określone w ustawie informacje będzie stanowił deklarację zgodności OiB. Jednocześnie ustawodawca wprowadził przepis (dodawany w art. 11 ust. 5), który mówi, że deklaracją zgodności OiB jest każdy dokument spełniający wymagania określone w art. 11 ust. 1. Należy zauważyć, że przytoczony przepis nie zawiera treści normatywnej.

Uwzględniając wskazane w pkt 4 zasady techniki prawodawczej wydaje się zasadnym rozważenie celowości wprowadzenia powyższego przepisu.

Propozycja poprawki:

- w art. 1 w pkt 9 skreśla się lit. b;

6. Art. 1 w pkt 11 lit. c. W art. 14 ust. 1 ustawy określone zostały wymogi, jakie musi spełniać jednostka organizacyjna, aby mogła uzyskać akredytację OiB. Jeżeli po udzieleniu akredytacji OiB jednostka badawcza lub jednostka certyfikująca przestała spełniać którykolwiek z wymogów **dotyczących udzielenia akredytacji OiB**, o których mowa w art. 14 ust. 1, Minister Obrony Narodowej może ograniczyć zakres akredytacji, zawiesić albo cofnąć akredytację. Biorąc powyższe pod uwagę należy stwierdzić, że

¹ S. Wronkowska, M. Zieliński, *Komentarz do zasad techniki prawodawczej*, Warszawa 2004, s. 48.

zbędna jest dodatkowa informacja, że wymogi, które zostały określone w art. 14 ust. 1 dotyczą udzielania akredytacji OiB.

Propozycja poprawki:

- w art. 1 w pkt 11 w lit. c skreśla się wyrazy "dotyczących udzielania akredytacji OiB";

7. Art. 1 pkt 11 lit. d. W świetle przyjętych rozwiązań okres ograniczenia zakresu akredytacji OiB lub zawieszenia akredytacji OiB nie może być dłuższy niż **1 rok**. Z uwagi na przyjęty sposób zapisywania terminów należy rozważyć wprowadzenie odpowiedniej poprawki, która jednocześnie usuwałaby powtarzające się wyrazy.

Propozycja poprawki:

- w art. 1 w pkt 11 w lit. d wyrazy "zawieszenia akredytacji OiB nie może być dłuższy niż 1 rok" zastępuje się wyrazami "jej zawieszenia nie może być dłuższy niż rok" ;

8. Art. 1 pkt 11. W zmienianym art. 15 ust. 1 wskazano, że **akredytacji OiB udziela Minister Obrony Narodowej** na wniosek jednostki organizacyjnej spełniającej określone ustawowo wymagania. Jednocześnie zmieniany ust. 7 tego artykułu mówi, że dokumentem potwierdzającym uzyskanie akredytacji OiB jest certyfikat akredytacji OiB **wydany przez Ministra Obrony Narodowej**. Skoro Minister Obrony Narodowej udziela akredytacji, a ustawa nie przewiduje, aby certyfikat akredytacji OiB był wydawany przez inny podmiot, to wydaje się zbędnym podawanie informacji, iż certyfikat akredytacji wydawany jest przez wymienionego ministra.

Propozycja poprawki:

- w art. 1 w pkt 11 w lit. e, w ust. 7 skreśla się wyrazy "wydany przez Ministra Obrony Narodowej";

9. Art. 4. Na podstawie art. 15 dotychczas obowiązującej ustawy o systemie oceny zgodności wyrobów przeznaczonych na potrzeby obronności i bezpieczeństwa państwa **akredytacji OiB** udziela Minister Obrony Narodowej, minister właściwy do spraw wewnętrznych, każdy w zakresie swojej właściwości, na podstawie wniosku jednostki organizacyjnej spełniającej wymagania określone w art. 14 ust. 1. Dokumentem potwierdzającym uzyskanie akredytacji jest **certyfikat akredytacji OiB**. Natomiast w art. 4 przedmiotowej ustawy ustawodawca mówi o **certyfikatach akredytacji w zakresie obronności i bezpieczeństwa państwa** udzielonej przez ministra

właściwego do spraw wewnętrznych, na podstawie art. 15 ustawy. W związku z powyższym należy ujednolicić terminologię, jaką posługuje się ustawa w tym zakresie.

Propozycja poprawki:

-w art. 4 wyrazy "w zakresie obronności i bezpieczeństwa państwa udzielonej" zastępuje się wyrazami "OiB wydane";

10. Ponadto w ustawie należy wprowadzić zmianę o charakterze redakcyjnym:

- w art. 1 w pkt 2, w pkt 9 po wyrazach "przez zamawiającego" dodaje się kropkę;

Danuta Drypa
Główny legislator